

de Uitdienstbode

PERIODIEK VOOR DE LEDEN VAN DE KRING UVA-SENIOREN VAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

UvA-senioren verenigt u!	1
Hoe het voelt om met pensioen te gaan	2
Vicevoorzitter College van Bestuur op bezoek in de Amsterdamse Academische Club	3
Het getal	3
Excursie: Bezoek aan De Bazel	4
Van achter de geraniums (Column)	5
Petite histoire: Hulde!	6
De Amsterdamse Academische Club	7
Ledenlijst	8
Colofon	8

OPROEP

Wanneer u gepensioneerde collega's kent, die nog niet in contact staan met de Kring UvA-senioren, informeer hen dan over het bestaan van de Kring.

Op 21 augustus bezochten de UvA-senioren gebouw 'De Bazel' in de Vijzelstraat.

UvA-senioren verenigt u!

De Kring UvA-senioren bestaat over enkele weken één jaar. Op de AUV-dag van 3 november 2012 vond de oprichtingsbijeenkomst plaats in de Amsterdamse Academische Club. Aan de oprichting van een gepensioneerdengremium aan de UvA is veel tijd vooraf gegaan. Volgens het hoofd van Bureau Alumnirelaties, Carolyn Wever, zeker zeven jaar.

De Universiteit van Amsterdam heeft momenteel 5653 medewerkers: bijna 1500 obp'ers (ondersteunend en beheerspersoneel) en ca. 4.000 wp'ers (wetenschappelijk personeel), verdeeld over zeven faculteiten, waarvan de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen de grootste is. Daarnaast zijn er bijna 1500 gepensioneerden en medewerkers die via een regeling vroegtijdig uit dienst zijn getreden (allen ingeschreven bij het ABP). Dit zijn de potentiële leden van onze Kring.

De UvA is laat begonnen met het inrichten van een gepensioneerden-voorziening en als je bij andere universiteiten kijkt, dan constateer je dat onze universiteit niet voorop heeft gelopen (de Vrije Universiteit heeft al 25 jaar een seniorenclub). Voor grote instellingen is het ook niet gemakkelijk, het begrip collegialiteit heeft er een andere invulling dan bij een klein bedrijf waar iedereen elkaar kent. Al werk(t)en we allemaal bij de UvA, je kent lang niet al je collega's. Hoe een instelling omgaat met zijn gepensioneerden, daar zijn geen regels voor. Mijn schoonvader was bode bij het ziekenfonds. Na zijn pensionering ontving hij, keurig thuisbezorgd, ieder jaar voor Kerstmis een mooie doos met inhoud. Naast 'lekkere dingen' zat daar altijd een boek in en

een bon of cheque. Mijn vader was leraar aan een katholiek lyceum. Na zijn pensionering verhuisde hij naar Oisterwijk, ver weg van zijn oude school waar hij dertig jaar les gaf, en heeft hij nooit meer iets van de school als organisatie vernomen. Tijdens de laatste jaren van zijn werkzame leven had hij met collega's een wandelclub en daar heeft hij nog lang na zijn pensionering deel van uitgemaakt. Dat was het contact. Hoe de band met gepensioneerden behouden blijft, ligt dus volledig bij de voormalige werkgever.

De Universiteitsbibliotheek, waar ik zelf jaren gewerkt heb, heeft wel altijd een goede band met zijn gepensioneerden gehad. De bibliotheek heeft een relatief groot aantal gepensioneerden die ik nog regelmatig zie op afscheidsrecepties en de Nieuwjaarsreceptie waar de gepensioneerden ook altijd welkom zijn. Niemand van hen is overigens lid van de Kring UvA-senioren.

Er is dus lang nagedacht over de wijze waarop gepensioneerden met de UvA verbonden kunnen blijven. Uiteindelijk is gekozen voor het oprichten van een gepensioneerdenkring bij de Amsterdamse Universiteits-Vereniging. Maar binnen de AUV is de Kring UvA-senioren een vreemde eend in de bijt. Wij kunnen ons niet (altijd) beroepen ►

op een wetenschappelijke achtergrond. Voor onze Kring is vooral de UvA-medewerkersachtergrond de gemeenschappelijke basis en zijn er relatief veel leden met een verleden in de Centrale Diensten.

Tot 2006 hield iedere eenheid, afdeling, dienst, faculteit een eigen administratie bij. Pas daarna wordt centraal geregistreerd wie er met pensioen gaat. Het bestuur van de Kring UvA-senioren heeft de gepensioneerden van

na 2006 praktisch allemaal kunnen bereiken. Voor een deel op huisadres, voor een deel per e-mail, al was het nog lastig, omdat bij het vertrek van de UvA ook het UvA-e-mailadres ingeleverd diende te worden.

Via de Personeelsadministratie van het Administratief Centrum kreeg het Bestuur 823 adressen die zijn aangeschreven voor een lidmaatschap van de Kring. De helft van UvA-gepensioneerden is vóór 2006 gepensioneerd en van hen hebben we geen gegevens.

Hen willen we ook graag laten weten dat we bestaan. 'Hooft zegt het voort'. Doet u mee? Kent u gepensioneerden van wie u weet dat ze graag lid willen worden van de Kring UvA-senioren? Attendeer hen op de website: www.uva-alumni.nl/aanmelden. Onderaan staat het aanmeldformulier voor het Lidmaatschap Kring UvA-senioren.

➡ **Ton Dujardin**

U vindt de ledenlijst op de laatste pagina van dit nummer.

Hoe het voelt om **met pensioen te gaan**

Nog maar nauwelijks bekomen van de schrik van mijn daverende afscheid op 10 september, en daar hangt Ton Dujardin al aan de lijn: Wat gaat er door je heen, nu je met pensioen bent? Of ik dat maar wil delen met de andere UvA-senioren...Tja...

Laat ik beginnen met te zeggen dat ik er erg tegenop zag om na 41 jaar fulltime en met hart en ziel gewerkt te hebben, ineens ambteloos burger te worden. De abrupte overgang werd verzacht doordat die midden in de zomer plaatsvond, het heel mooi weer was en mijn vrouw en ik toevallig ook nog een weekje in Amsterdam logeerden om op de kat van onze dochter te passen. Het leek dus een beetje op met vakantie gaan. Toch voelde het niet echt zo. Ik moest erg wennen aan de gedachte dat ik zomaar door de week iets anders kon doen dan gaan werken. Naar een museum. Zomaar overdag naar de bioscoop (Eye in dit geval). Door Waterland fietsen. Ik had (en heb) het gevoel dat ik spijbelde, hoewel ik dat destijds als oppassende leerling natuurlijk nooit heb gedaan...

De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat ik de eerste weken iedere smoes om nog even terug te gaan naar de UB met beide handen heb aangegrepen – mijn opvolgster was immers nog niet aangetreden en die kon ik dus ook nog niet voor de voeten lopen...

Daar kwam bij dat ik nog geen afscheid had genomen. Dat geeft toch een gevoel dat het nog niet helemaal voorbij is. Dat is inmiddels meer dan goed gemaakt. Ook daar heb ik me een beetje op verkeken. Ik wilde het eigenlijk het liefst 'klein houden', niet teveel poespas en zo. Maar mijn omgeving dacht daar gelukkig heel anders over. Die heeft mij een grandioos afscheid bezorgd, met niet alleen een mooie koninklijke onderscheiding tijdens de Opening van het Academisch Jaar (in de Aula van de Universiteit!!), maar ook

met een fantastisch afscheidsfeest in de Rode Hoed. Ik moet zeggen dat zo'n afscheid wel helpt om de overgang te maken en er vrede mee te hebben dat het er nu opzit.

Hoe ik me op mijn pensioen heb voorbereid, wil Ton weten. Nou, eerlijk gezegd heb ik me helemaal niet voorbereid. Ik heb ook het advies van Ruud Bleijerveld om dat te doen in de wind geslagen, en ben gewoon tot het bittere eind keihard blijven werken. Daarom zag ik er ook zo tegen op. In de praktijk valt het tot nog toe mee. Ik heb weliswaar geen echte hobby's, maar ik heb wel wat favoriete bezigheden waar je veel tijd mee zoet kunt brengen, zoals sporten en dikke boeken lezen. Dat doe ik intussen beduidend meer dan vroeger. En verder heeft Toonkunst Bussum ontdekt dat ik nu voldoende tijd heb om (naast het zingen) eindelijk ook eens een bestuursfunctie te bekleden. Wat me echter het meest heeft verrast, is het gevoel van ontspanning dat zich van mij meester heeft gemaakt. Ik vond mijzelf geen erg gestresste manager, ik stond elke ochtend welgemoed om 6.45 u naast mijn bed en ik ging altijd graag naar mijn werk. Maar nu het voorbij is merk ik pas hoe hard ik gewerkt heb en hoe zwaar die baan eigenlijk was...Ik begrijp ook niet meer dat ik al die tijd met zeven uur slaap toe kon. Kortom, ik ben echt een beetje aan het bijkomen van al die jaren dat ik met ongelooflijk veel plezier gewerkt heb...

Blijf ik de UB en de UvA volgen? Ja, natuurlijk. Maar gek genoeg ontstaat er (althans bij mij) onmiddellijk een gevoel van afstand. Het is niet meer mijn verantwoordelijkheid. Het is niet meer mijn zorg. Dat geeft toch een heel ander perspectief dan wanneer je er nog middenin zit. Beste collega-senioren, dit zijn natuurlijk nog maar de eerste impressies. Het moet nog winter worden ... Maar tot nu toe valt het me niet tegen! ■

➡ **Nol Verhagen**

Vicevoorzitter College van Bestuur op bezoek in de Amsterdamse Academische Club

Op woensdag 18 september werd een Kringbijeenkomst georganiseerd in de Amsterdamse Academische Club. Gast en spreker was deze keer Paul Doop, sinds oktober 2006 lid van het College van Bestuur, die de Kring kwam bijpraten over de Universiteit van Amsterdam. Hoe staat het ermee?

De UvA maakt het goed. Er zijn 5600 medewerkers op 4.345 FTE. Er ging in 2012 een bedrag van 644 miljoen euro om. We hadden in 2012 precies 29.783 studenten, op 1 oktober 2013 zijn dat er 33000.

In de World Ranking van universiteiten staat de UvA als eerste Nederlandse universiteit op de 62ste plaats. En afgelopen jaar is een instellings-accreditatie gehouden, een beoordeling van de opleidingen bij de universiteit, waar we met vlag en wimpel doorheen zijn gekomen. De productiviteit bij de UvA is enorm toegenomen. Sinds 2002 is het aantal master-opleidingen verdubbeld, en ook werden er sinds 2002

twee keer zoveel diploma's uitgereikt. Binnen het CvB is Paul Doop de man van het geld. Hij constateert een groei van de externe bronnen. Wij halen veel Europees onderzoeksgeld binnen en dat komt vooral doordat er bij de UvA steeds meer wordt gekozen om de dingen te doen waar we goed in zijn. Minder enthousiast was Paul Doop over de wijze waarop Den Haag zich met het universiteitsbeleid bemoeit. De politiek wil prestaties zien, wil steeds meer invloed, de universiteiten worden op resultaten gestuurd. Hij hield een vurig pleidooi om de kloof tussen universiteit en politiek te vergroten. En dat was een bijzondere uitspraak omdat hij opsteller is van het

CDA-partijprogramma bij de afgelopen Tweede Kamerverkiezingen. Paul Doop vertelde het succesvolle UvA-verhaal met enthousiasme. Dat resulteerde in een zeer geanimeerd vragen- en discussie-halfuurtje, waarin schaalvergroting van opleidingen, studentenhuisvesting, het willen zijn van een kennisinstituut en de resultaten van de NSE, de Nationale Studentenenquête, aan bod kwamen.

Per 1 januari 2014 verlaat Paul Doop de UvA en wordt hij de nieuwe voorzitter van de Raad van Bestuur van de samenvoegende ziekenhuizen Haaglanden en Bronovo. ■

◆ Ton Dujardin

Het Getal

Op 16 september hield Paul Doop, vicevoorzitter van het College van Bestuur, in de Academische Club een praatje voor de seniorenkring over de toestand van onze universiteit (zie het verslag elders in het nummer). Op de website van de UvA staat een pagina met Feiten en Cijfers. Aan het praatje en aan die website ontleen ik de volgende cijfers. De UvA telt, afgerond, 30.000 studenten, de HvA 50.000. De UvA heeft 4345 FTE aan medewerkers (wetenschappelijk, niet-wetenschappelijk en promovendi), de HvA 3435. De personeel-studentratio verschilt dus sterk. De UvA heeft 1 FTE op ongeveer 7 studenten, de HvA heeft 1 FTE op ongeveer 14,5 studenten, meer dan het dubbele dus. Waardoor kan dit enorme verschil verklaard worden?

Ik steek mijn licht op bij Peter Hoekstra, coördinator van het Office for Institutional Research, en die komt met een even simpele als voor de hand liggende verklaring: de universiteit heeft nu eenmaal twee primaire processen, onderwijs en onderzoek. En de hogeschool slechts één: onderwijs (hoewel ook de hogeschool tegenwoordig op bescheiden schaal aan onderzoek doet, maar getalsmatig stelt dat weinig voor). Ik had dat natuurlijk zelf ook wel bedacht, maar ik kon me niet voorstellen dat de verklaring zo simpel zou zijn. En dat is hij ook niet, want er zijn heel grote verschillen tussen de faculteiten. Er zijn faculteiten die overwegend onderwijs geven (de Rechtenfaculteit bijvoorbeeld) en andere die vooral onderzoek doen (FNWI zelfs 80%). Maar ze houden elkaar kennelijk in evenwicht.

Hoekstra wijst er nog op dat steeds meer taken die vroeger door wetenschappelijk personeel werden gedaan, door niet-wetenschappelijk personeel worden overgenomen, denk aan zaken als studentenbegeleiding en algemeen management. Het is dus niet verwonderlijk dat het aantal FTE's aan niet-wetenschappelijk personeel groter (namelijk 1847) is dan het aantal FTE's aan wetenschappelijk personeel: 1767. Ik had dit allemaal net opgetikt toen ik in de Volkskrant van 2 oktober een stukje las over de Universiteit van Athene. Daar heeft de Faculteit Filologie die de oude talen 'doet' afgerond 3000 studenten die het moeten doen met 70 hoogleraren en docenten, een ratio van 43! En die moeten het met z'n allen doen met zes man ondersteunend personeel. Zo kan het ook... ■

◆ Frans Willemsen

Na het geslaagde bezoek aan het Science Park ging de Seniorenkring van de UvA voor de tweede maal op pad. Ditmaal brachten we op 21 augustus een bezoek aan De Bazel aan de Vijzelstraat, ooit het hoofdkantoor van de Nederlandse Handelmaatschappij (NHM), later van de ABN-AMRO. Toen het gebouw voor die bank te klein werd, werd het *bijna* de vestiging van onze Universiteitsbibliotheek. Nu zetelt er het Amsterdamse stadsarchief dat zijn behuizing aan de Amstel verruilde voor een gebouw met een oppervlak dat de helft kleiner is. Reden: het wil méér zijn dan een archief en zich naast het archiveren richten op publieksvoorlichting en dienstverlening. En dan is een centrale ligging natuurlijk een voordeel. En een archief kan in het digitale tijdperk natuurlijk ook met minder (kilo) meters toe.

Iedere Amsterdammer kent het kolosale gebouw, maar weinigen zijn er ooit binnen geweest. Dat is ook wel begrijpelijk, het gebouw is niet bepaald publieksvriendelijk gebouwd. Ga er maar eens tegenover staan, liefst aan de overkant van de straat, en laat de omvang tot je doordringen. Zoek dan de ingang en je zult zien dat die een muisenholtje is vergeleken met de rest. Niet bepaald uitnodigend. Maar een Handelmaatschappij heeft natuurlijk geen publieke functie. De hoofdingang was sowieso uitsluitend bestemd voor de directie.

De senioren (er zijn er 38 op komen dagen, er hadden er zich 47 aangemeld) worden ontvangen met koffie in het café De Bazel. Daarna worden we opgesplitst in twee groepen voor een rondleiding. De jonge vrouw die onze groep rondleide heeft kunstgeschiedenis gestudeerd en vertelt dat de architect (en naamgever) De Bazel niet alleen het gebouw heeft ontworpen, maar ook alle meubilair, de klokken, de lampen, de paraplubakken, ja tot en met de pennenbakjes aan toe. De Bazel wilde een *Gesamtkunstwerk* scheppen. Ook was het gebouw van alle moderne gemakken voorzien (we hebben het

“In een van de directiekamers vertoont de wandklok een kogelgat...”

over de twintiger jaren van de vorige eeuw, het gebouw is in 1926 geopend). Er was centrale verwarming, een centraal ventilatiesysteem, een centraal stofzuigsysteem, er was buizenpost, een centraal blussysteem waarvoor onderin het gebouw een enorme watervoorraad was opgeslagen, er waren liften en de klokken in het gebouw werden centraal aangestuurd zodat ze allemaal op tijd (of natuurlijk voor- of achter)liepen. De NHM is ooit (in 1824) opgericht door koning Willem I en de maatschappij heeft altijd een hechte band onderhouden met het koningshuis. De mooiste zaal van het gebouw, de conferentiezaal, heet dan ook de Koningszaal en daar hangen de geschilderde portretten van de drie Willems en van koningin Wilhelmina. Op een van de gangen hangt ook een grote foto van een jonge prins Bernhard die voor de oorlog bij

de maatschappij ‘een soort stage’ (*dixit* de rondleidster) heeft gelopen. De grootste verrassing vond ik de Italiaanse stijlkamer die de directie van de NHM persé mee wilde nemen uit het oude hoofdkantoor aan de Herengracht. Die kamer, met enorme wand-schilderingen in achttiende-eeuwse stijl waarop Italiaanse landschappen te zien zijn, heeft De Bazel nog heel wat hoofdbrekens gekost. Het gebouw is namelijk volgens bepaalde verhoudingen gebouwd en de kamer paste daar niet in. Ook was de stijlbreuk hem een gruwel. Maar de directie hield voet bij stuk en daar kunnen we haar (*directie* is vrouwelijk, al zat er zeker in deze directie natuurlijk niet één vrouw, het idéé alleen al) dankbaar voor zijn: ik vond het verreweg de mooiste kamer die we gezien hebben. Maar dat is natuurlijk een kwestie van smaak.

In die kamer werd de rondleiding afgesloten. Gijs Sevenhuijsen van de Dienst Informatie Voorziening (DIV) van de UvA hield een praatje over de kunst van het archiveren en over het archief van de UvA dat volgens de archiefwet in het Rijksarchief zou moeten worden opgenomen, waar de UvA maar ook de gemeente Amsterdam tegen waren. Ruud Bleijerveld, als kringvoorzitter natuurlijk ook aanwezig, kon het verhaal van Gijs aanvullen met de details van hoe het universiteitsarchief toch voor de stad behouden bleef: de rijksarchivaris ging met pensioen en diens opvolger was een goeie bekende van..., die weer bevriend was met..., enzovoorts. Zo gaan die dingen soms. Of vaak. ▶

Frans Willemsen als reporter van de Uitdienstbode.

Eén detail mag ik de lezer niet onthouden. In een van de directiekamers vertoont de wandklok een kogelgat, net boven de 1 van één uur. Hoe is dat er gekomen? In de Tweede Wereldoorlog hadden de Duitsers het eveneens aan de Vijzelstraat gelegen Carltonhotel geconfiscerd en daar verbleven hoge Duitse militairen tot het hotel door een bombardement zwaar werd beschadigd. Die militairen, niet van zins de nacht op straat door te brengen, confisqueerden vervolgens het kantoor van de NHM. Een officier sommeerde de directie om het gebouw met het voltallige personeel voor één uur 's middags te verlaten, en in plaats van deze eis op schrift te stellen, trok hij zijn pistool en schoot een gat bij de 1 op de klok. Waarschijnlijk dacht hij aan de beruchte uitspraak van Goebels: "Als ik het woord cultuur hoor, trek ik mijn pistool". Goed voorbeeld doet goed volgen.

De excursie werd afgesloten met een gezellige *high tea* in café De Bazel. Niet alleen dat café is een bezoekje waard, grote delen van het gebouw zijn vrij toegankelijk. Loop er eens binnen. Als u de ingang niet kunt vinden: hij zit in het midden van de gevel. ■

◆ Frans Willemsen

Column

Van achter de geraniums

Eén van de belangrijke plechtigheden in het universitaire curriculum is de Opening van het Academisch Jaar. Traditioneel vindt die opening plaats op de eerste maandag in september en zo kon het gebeuren dat op 2 september om drie uur 's middags de aula aan het Spui vol stroomde met mensen, die daarbij willen en horen te zijn. Zo'n opening heeft vaak een thema en dit jaar was dat: "Amsterdam in de wereld: China". De Universiteit van Amsterdam heeft een lange en bloeiende samenwerking met partners in China en is daar trots op. Diverse sprekers, onder wie de voorzitter van het College van Bestuur, universiteitshoogleraar Johan van Benthem en een hoogleraar van de Tsinghua Universiteit in Peking vertelden aan de hand van dit thema over hun ervaringen met en in China. En omdat universiteiten steeds meer het Engels als voertaal gaan gebruiken, en omdat dit een internationaal onderwerp is en omdat er ook een aantal genodigden uit China waren, vond de hele ceremonie plaats in de Engelse taal.

Nu had deze ceremonie voor de aanwezigen nog een onverwacht bijzonder staartje. Nol Verhagen, sinds 1997 directeur van de Universiteitsbibliotheek van de Universiteit van Amster-

dam, was per 1 september met pensioen gegaan. En vanwege zijn verdiensten voor de bibliotheek en de UvA werd hij benoemd tot officier in de orde van Oranje Nassau. Het leek de organisatie een gepast moment om de uitreiking van de versierselen, behorende bij die orde, plaats te laten vinden aan het eind van de Opening van het Academisch Jaar. En zo kwam voor de sluiting van de plechtigheid de burgemeester van Bussum naar voren om de orde uit te reiken. Bussum is namelijk de woonplaats van Verhagen en een orde van het Koninklijk Huis mag alleen uitgereikt worden door vertegenwoordigers ervan en dat zijn in Nederland alle burgemeesters. En zo kon het gebeuren dat in de Aula de heer Heijman, eerste burger van Bussum, aan zijn feestelijke rede begon in het Engels.

Mijn tenen kromden meteen. Een Nederlandse onderscheiding in een Nederlandse setting door een Nederlander uitgereikt aan een andere Nederlander in het Engels, dat geeft geen pas. En het verbaasde me dat er bij mij een open zenuw werd geraakt, ik ben namelijk een fervent Europeaan. Nu moet ik constateren dat daar toch grenzen aan zitten. Want, zo zegt mijn gevoel, wanneer dit bij onze oosterbu-

ren zou gebeuren, of bij Engelsen of Fransen in hun thuisland, dan weet ik zeker dat daar de landstaal gevoerd gaat worden. Sterker, ik vraag me af of je geen toestemming moet vragen aan het Koninklijk Huis om door hen toegekende onderscheidingen in een andere dan de Nederlandse taal uit te reiken?

Maar het gaat natuurlijk om de principiële vraag wat we op den duur met onze moedertaal aan willen. Wordt dat de taal van het vulgus? Het komt mij voor dat daar nauwelijks over wordt gediscussieerd en dat de overgang naar het Engels stilzwijgend plaatsvindt. Ooit was de wereldtaal het Latijn, daarna eeuwenlang het Frans, nu het Engels. Het Latijn en het Frans werden gesproken door de intellectuele en maatschappelijke elite, voor huishoudelijk gebruik en voor het gemene volk bleef de moedertaal beschikbaar. Het Latijn en het Frans zijn als lingua franca voor de elite vervangen door het Engels. Maar de wereldorde is drastisch aan het veranderen door de opkomst van nieuwe grootmachten als China, Brazilië en India. Dus zou de nieuwe internationale taal niet Chinees, Portugees of Hindi moeten zijn? ■

◆ Ton Dujardin

Hulde!

Folia Web (Dirk Wolthekker) meldde op 17 april dat de Universiteit van Amsterdam een belangrijke rol zou gaan spelen bij de inhuldiging van de nieuwe koning. Eredoctoren André Kuipers en Herman Tjeenk Willink en universiteitshoogleraar Robbert Dijkgraaf zouden de koning mogen begeleiden op weg van het Paleis op de Dam naar de Nieuwe Kerk. Astronaut André Kuipers, die op 8 januari van dit jaar was benoemd tot eredoctor van de UvA, zou samen met oud-generaal buiten dienst Peter van Uhm, de belangrijke ceremoniële functie van 'koning van wapenen' bekleden.

Wat opvalt in dit bericht is dat er een zekere trots uit spreekt. Trots en voldoening om de vooraanstaande en natuurlijk dik verdiende plaats die onze universiteit en haar vertegenwoordigers bij de inhuldiging toegevoerd hebben. Maar al met al blijft het toch een tamelijk zakelijke boodschap. Wat de oudere lezer hierin wellicht mist is warmte, emotie, bloemrijke taal. Daar wist men in andere, meer poëtische tijden, zoals bij de troonsbestijging van de jonge Wilhelmina, aan onze universiteit beter raad mee.

In 1890, het jaar waarin koning Willem III stierf, was de troonopvolger pas tien jaar oud. In dat jaar was G.A. van Hamel rector magnificus van de Universiteit van Amsterdam. Gerard Anton van Hamel (1842-1917) van 1880 tot 1910 hoogleraar strafrecht, strafvordering en wijsbegeerte van het recht aan de UvA was niet alleen een prominent rechtsgeleerde, maar ook

A. van Hamel

een bijzonder mens. Hij pleitte zijn leven lang voor een humaner strafrecht met meer oog voor preventie. In 1885 richtte hij met anderen de Liberale Unie op, voor welke partij hij in 1910 lid werd van de Tweede Kamer. Hij was toen al 67 jaar. Behalve rechtsgeleerde en politicus was Van Hamel ook dichter. Dat verklaart misschien de dichtelijke bewoordingen die hij wijdde aan de jonge vorstin in zijn rede op de dies van onze universiteit in 1891.

'En op dienzelfden dag (van de dood van Willem III. JW) is de kroon der Nederlandsche Oranjes op het blonde hoofd van een aanvallig Koningskind gezet. Wat al hoop, wat al geestdrift, wat al trouwe toewijding omschijnt dat zonnig beeld en het vriendelijk beeld der moeder-regentes, geroepen tot de dubbele taak, om een volk gelukkig te maken en haar kind, om een land te regeeren en een troon te bewaren. – Maar dat is ééne taak. Het geluk van het kind der hope is dat van een trouwe natie en het geluk van het volk zal dat wezen van zijn Koningin. Veel, zeer veel valt in deze onvolmaakte maatschappij van het nieuwe, God geve het lange regeeringstijdperk te hopen voor de welvaart van gansch een volk, hier en over de zee, waar de scepter der jonge Koningin over miljoenen is uitgestrekt. Veel van wat daar gehoopt wordt, ligt geborgen in den schoot des Almachtigen; veel ligt in de hand der vorstelijke vrouwen, eerst van de moeder, dan van de dochter; maar het meeste nog wacht zijn lot van de harten, de hoofden, de handen

eener wakkere natie; van hen die daarvoor staan in het heden en van hen die daarvoor zullen staan in de toekomst, studenten.

*God behoede Nederland.
Leve de Koningin!'*

In 1898, precies twee weken na de inhuldiging van Wilhelmina in de Nieuwe Kerk, toen hoogleraar botanie Hugo de Vries zijn afscheidsrede hield na het jaar van zijn rectoraat, was niet de nieuwe koningin het voornaamste onderwerp van zijn rede. Aan haar troonsbestijging wijdde hij geen woord. Hoofdonderwerp van zijn toespraak waren oud-rector Van Hamel en diens collega van heelkunde J. Rotgans. Opmerkelijk misschien, maar aan de andere kant ook heel goed verklaarbaar. Van Hamel had eind 1897 een zware operatie moeten ondergaan, waarvan hij op miraculeuze wijze was hersteld. Die wonderbaarlijke genezing werd door de scheidend rector geheel op het conto van Rotgans geschreven.

J. Rotgans

De Vries begon zijn rede daarom als volgt:
'Geachte toehoorders! Van Hamel leeft nog, dank zij Rotgans. (...) Met vaste hand en vasten wil, met groote wetenschap en groote ervaring (heeft) Rotgans den lijder van een anders wissen dood gered. (...)

Het is een groot voorrecht voor onze Universiteit, dat een man als Rotgans aan haar verbonden is, wiens werkzaamheid niet alleen den mensch is tot zegen, maar die in dit bijzonder geval ons onzen van Hamel heeft behouden. Trotsch zijn wij op Uw beider bezit, moogt gij beiden nog lang Uw beproefde krachten aan onze Universiteit blijven wijden.

*Lang leve van Hamel,
lang leve Rotgans!*

Over trots op de representanten van onze universiteit gesproken! ■

❖ **Jan Wieten**

Bron citaten:

'De tegenwoordige beweging op het gebied van het strafrecht. Rede op den jaardag der Universiteit van Amsterdam, uitgesproken door Prof. Dr. G.A. van Hamel, Rector Magnificus, den 8sten Januari 1891'. In: Jaarboek der Universiteit van Amsterdam 1890-1895 (UB Bijzondere collecties).

'Verslag over de lotgevallen der Universiteit van Amsterdam gedurende den cursus 1897/1898 bij de overdracht van het rectoraat op 20 September 1898, in de Aula der Universiteit gegeven door Prof. Hugo de Vries, Rector Magnificus' In: Jaarboek der Universiteit van Amsterdam 1895-1900 (UB Bijzondere collecties).

De Amsterdamse Academische Club (AAC)

De Amsterdamse Academische Club werd in 1995 opgericht en beoogt een exclusieve ontmoetingsplek te zijn voor academisch gelijkgestemden. De AAC was alleen toegankelijk voor leden en het lidmaatschap was voorbehouden aan UvA-wetenschappers, studenten en alumni. Daar is met ingang van 2 september verandering in gekomen. In de sociëteit aan de Oudezijds Achterburgwal 235 is nu iedereen welkom voor een lunch of diner, een debat of activiteit.

Directeur Maaïke Ambags wil van de AAC een 'bruisende academische ontmoetingsplaats' maken. Toch blijft het lidmaatschap bestaan. Een besloten club dus waar iedereen naar binnen mag. Waarom zou je daar lid van willen zijn? 'De leden krijgen voordelen en privileges ten opzichte van niet-leden,' legt Ambags uit. Zo krijgen de betalende leden van het lidmaatschap voortaan vijftien procent korting op drank en spijzen in de bar en het restaurant, krijgen ze voorrang bij de aanmelding voor de wekelijkse debatten en kunnen alleen zij de ruimte afhuren. In de AAC is een ruimte gecreëerd die tot Jankarel Gevers-kamer is gedoopt. De afsluitbare kamer dankt zijn naam aan Jankarel Gevers, die van 1988 tot zijn overlijden in 1998 voorzitter van het College van Bestuur van de UvA was.

Gevers nam in die positie in 1995 het initiatief voor de academische club, naar voorbeeld van Faculty Clubs in de VS en in Engeland.

Live jazz

Elke vrijdagmiddag van 17.00 tot 19.00 uur organiseert de AAC een informele borrel met wisselende (jazz-)bandjes, lekkere hapjes en een haardvuur! Hiermee neemt de club een voorschot op de aanwijzing van Amsterdam tot World Jazz City 2014. www.amsterdam-worldjazzcity.com/Home.html.

Het Bourgondisch Combo, de AAC "huisband", opende met een sprankelend optreden het nieuwe academisch jaar van de AAC. ■

Beste kringleden,

Sinds de oprichting van de kring UvA-senioren op 3 november 2012 in de Amsterdamse Academische Club (AAC) beschouwt het kringbestuur deze locatie als 'zijn' ontmoetingsplek. We hadden er ontmoetingen met collegevoorzitter Louise Gunning-Schepers, rector magnificus Dymph van den Boom en recentelijk met vicevoorzitter Paul Doop.

Het kringbestuur wil zijn leden graag in de gelegenheid stellen te profiteren van de voorzieningen van de AAC buiten de kringbijeenkomsten om. Daarom biedt het zijn kringleden de mogelijkheid aan twee jaar gratis lid te worden van de AAC.

De Amsterdamse Academische Club is de huiskamer van de UvA in hartje Amsterdam: een karakteristieke, warme ruimte met bar en restaurant voor uw dagelijkse lunch en diner. Een plek waar wetenschap en bedrijfsleven samenkomen, waar u exclusief uw borrel, vergadering of feest kan geven, waar live jazz, debatten en exposities elkaar afwisselen, en waar u bij de haard of bibliotheek de krant leest.

De kosten van het 2-jarig lidmaatschap worden betaald door de kring UvA-senioren.

Meer informatie over de AAC en de voordelen van het AAC-lidmaatschap kunt u terugvinden op <http://aac.uva.nl/lidmaatschap>

Wilt u gebruik maken van deze speciale actie, meld u dan voor 31 december 2013 aan via het aparte online aanmeldformulier 'Actie lidmaatschap kring UvA-senioren' op <http://aac.uva.nl/lidmaatschap>. Onder vermelding van de speciale code **AAC65S** kunt u zich aanmelden voor het gratis lidmaatschap.

Namens het kringbestuur,
met vriendelijke groet,

Ruud Bleijerveld
Voorzitter kring UvA-senioren

Lijst van leden Kring UvA-senioren op 1 oktober 2013

Mevrouw C.J. Backer
Mevrouw J.E. Gillebaard - Bakker
Mevrouw drs. O. Troelstra - Bakker
De heer dr. B. Baljet
De heer L.A.N.M. Barnhoorn
Mevrouw dr. F.J. van Beinum
De heer drs. B. Bekaert
De heer drs. R.H.T. Bleijerveld
De heer prof.dr. J.C.H. Blom
De heer prof. dr. M. Boasson
De heer dr. A.K. Boekhorst
De heer drs. B.L. de Boer
De heer drs. D.E.L. de Boer
De heer W.M. Bollé
Mevrouw mr. A.M. Bos
Mevrouw drs. H. Bos
Mevrouw M.G.J.O. Bos
Mevrouw mr.dr. T.M. Bos
De heer mr. E.K. den Breejen
De heer H. Bronkhorst
Mevrouw F.I. Brouwer
De heer B. Bruidgom
Mevrouw G. Luijckx - van Buijtene
Mevrouw ir. P. Buring
Mevrouw drs. C.T. Ceulemans
De heer prof. mr. H. Cohen Jehoram
De heer drs. H. van Dam
Mevrouw drs. W.J. Dropvat
De heer dr. M.P.M.A. Duyx
Mevrouw L. Dyer BSc
Mevrouw F.W. Eelzak
De heer prof. dr. H. van den Ende
Mevrouw L. Storm - van Essen
Mevrouw E.S. Briët - Fagel
Mevrouw P. Fernandes
Mevrouw M.C. Frederiks
De heer F. van Gennep
Mevrouw M.M. van Gessel MA
Mevrouw R. Glazer
De heer prof. dr. J.G. de Gooijer
Mevrouw drs. C.E.M. Groot
De heer drs. T.C. Groot
Mevrouw drs. M.J. de Groot
Mevrouw drs. J.A.M. Grotenbreg
De heer drs. J. den Haan
Mevrouw drs. P.J.J.M. Hagenaars
Mevrouw dr. A. Hakkenberg
Mevrouw L. Mölder - Hartkamp
De heer prof. dr. J. Hartog
Mevrouw dr. M.C. Hazeleger - Mittelmeijer
Mevrouw P.A.M. van der Heijden
De heer A.G. Heinicke
De heer prof. dr. J.M.H.J. Hemels
Mevrouw A.E. Herle
De heer prof.dr. J.M.A. Hermans
De heer D. Hezemans
Mevrouw drs. M. Kappers - den Hollander
De heer prof. dr. A.I.J.M. van der Hoorn
De heer dr. W.C.L. van Hoorn
De heer J.P. Hop
De heer prof. dr. J.F.M.J. van Hout
Mevrouw dr. H.G. Pandit - Hovenkamp
Mevrouw mr. M.S. Huber
Mevrouw dr. M. Ioannidou
De heer mr. J.P.G. Janssen
De heer dr. T.M.V. Janssen
De heer/mevrouw M.C.E. Jansweijer
De heer dr. W.N.H. Jansweijer
De heer dr. J.P.R. de Jonge
De heer prof. dr. E. de Jongh
Mevrouw M. Kaas
De heer prof. mr. J.J.C. Kabel
De heer G.J.Kemme
Mevrouw drs. E.T. van Kempen

De heer prof. dr. F.C.J. Ketelaar
Mevrouw M.F. Ketelaar - Keek
De heer H. Klazes
De heer dr. J.G.G.M. Kleinen
De heer dr. P.J. Klijn
De heer dr. P. Koele
De heer A. Koning
Mevrouw A.H.M. Kooijman
Mevrouw C.M.E. Koomen
De heer prof. dr. T.H. Koorwinder
Mevrouw drs. M. Koudstaal
Mevrouw drs. W.A.G.M. Kuijpers
De heer prof. dr. J.B. Kuné
De heer drs. F.J.P.M. Kwaad
De heer A. Lafeber
De heer drs. L.J. van de Leur
De heer J. van Loenen
Mevrouw M.A.E. Loogman
De heer drs. W. Los
De heer prof. dr. J.S. Mackenzie Owen MA
Mevrouw B.R.A. Ernest - Martinec
Mevrouw Y.E.J.M. Matthee
De heer mr. drs. A.C. van Meteren
Mevrouw dr. M.J. van der Meulen
Mevrouw A.M. Min
De heer drs. C.H.T. Mulder
Mevrouw J.R. Muller
Mevrouw A.M. Nagel
Mevrouw dr. O. Nieuwenhuijs
Mevrouw C.M. Nieuwenhuis
De heer dr. S.J. Noorda
De heer prof.dr. A. Oskam
Mevrouw A.T.M. Out
Mevrouw E.A.M. Borghesi Cipriani - Out
De heer prof. dr. U.K. Pandit
De heer J.J. te Pas
Mevrouw prof.dr. P. Pattynama
Mevrouw H.D. Peterse
De heer prof. dr. D. Pinto
Mevrouw E.C. Ponse
De heer A.J. Porsius
De heer dr. B.P. Postmus
De heer J.S. Reints
Mevrouw drs. T.B.M. te Riele
Mevrouw O. Roije
De heer M.J. Röling
De heer mr. A.S. Rueb
Mevrouw A.M. Dinkla - van der Schaaf
De heer P. Schoemaker
Mevrouw G.T. van Schriek
Mevrouw drs. M. Seeman
De heer C. Sluijk
De heer mr. F.L.M. Spit
De heer J.M.D. van der Steen
De heer dr. J. Talsma
De heer dr. J. Tas
Mevrouw dr. M. van Terwisga MA
Mevrouw M.W. van Thor
De heer prof. dr. A.S. Troelstra
Mevrouw M. de Rooij - Uylenhoed
De heer dr. F.M. Venancio
Mevrouw F.L.Th. Verbist
Mevrouw prof.dr. M.T.C. Mathijsen
Mevrouw B.C.T.M. Vermeulen Windsant
De heer dr. P.E. Visser
De heer drs. G.A. Vos
De heer prof. dr. J.K. de Vree
De heer drs. F. de Vries
Mevrouw dr. M.H. de Vries
De heer prof.dr. K. Vriezde
De heer dr. R.W. van der Waall
Mevrouw prof. dr. W. Groenman - van Waateringe
De heer dr. I. Wahab

De heer E.O.M. Wassenaar
De heer mr. A. Waterman
De heer P.P. Waterman
De heer dr. A.J. Welschen
De heer dr. F. van der Werf
De heer dr. J. Wieten
De heer drs. M. Wijzenbeek
De heer drs. F.W. Willemsen
Mevrouw mr. L.M. de Willigen
De heer J.F. de Winter
Mevrouw H.J.M. Winthagen
Mevrouw prof. dr. B.H.A.M. Wolters - van Hout
Mevrouw drs. A.C.M. Zuiderwijk ■

REDACTIE:

Ton Dujardin (1953), studie UvA Nederlands en Algemene Literatuurwetenschap. Begonnen bij UvA-Universiteitsbibliotheek in 1984, momenteel werkzaam bij UvA-Bureau Communicatie als redacteur/projectleider. Ambtelijk secretaris Kring UvA-senioren

Frans Willemsen (1941), studeerde Nederlandse Taal- en Letterkunde aan de UvA. Werkte lang bij het HBO en tot de opheffing bij het trainings- en opleidingsbureau van de UvA. Daarna bij de Griffie CvB en is Founding Father van de Dienstbode. FPU 2002.

Jan Wieten (1940), studeerde politieke wetenschappen aan de UvA, afgestudeerd in 1970, gepromoveerd in 1986; werkte bij Communicatiewetenschap als UHD, met pensioen sinds 2005.

Madzy Koudstaal (1944), studies UvA Spaans (doctoraal) en Nederlands (kandidaats). Begonnen in 1990 bij de afdeling Spaans en daar vanaf 1998 tot pensionering werkzaam als docente Onderzoeksvaardigheden en Academisch Schrijven (beide vakken opvolging van het oorspronkelijke Informatievaardigheden en later Academische Vaardigheden 1 & 2).

Jan Reints (1943), Vanaf 1968 UvA bibliotheekmedewerker bij Sociale Wetenschappen tot FPU.

Fotografie:

p.1: Madzy Koudstaal
p.2: Monique Kooijmans
p.3: Ton Dujardin
p.4 en 5: Madzy Koudstaal
p.7: Dirk Gillissen

Ontwerp & layout:

Liek van den Braak,
Lont - Grafisch werk

Vragen of opmerkingen?

Neem contact op met:
e-mail: kringvasenioren-auv@uva.nl
Tel: 020 525 45 80 (alleen op vrijdag)

Deadline volgende nummer:
dinsdag 31 januari 2014